

VELVOITEOIKEUS

Olli Norros

Alma Talent ■ Helsinki 2018

Tilaa Velvoiteoikeus-teos Alma Talent Shopista: shop.almatalent.fi

Toinen, uudistettu painos

Copyright © 2018 Alma Talent Oy ja tekijä

Kansi: Outi Pallari

Taitto: NotePad

ISBN: 978-952-14-2894-4

ISBN: 978-952-14-2896-8 (verkkokirja)

BALTOprint

Liettua

Palautte kirjasta: protoimitus@almamedia.fi

Esipuhe ensimmäiseen painokseen

Minua on jo pitkään innoittanut tarina rangaistuspotkusta, joka ratkaisi jalkapallon vuoden 1990 maailmanmestaruuskisojen loppuottelun Saksan 1–0 voitoksi Argentiinasta. Saksalle vihellettiin rangaistuspotku, kun tilanne oli 0–0 ja peliaikaa jäljellä enää viitisen minuuttia. Argentiinan pelaajien protestoidessa voimakkaasti erotuomarin ratkaisua Saksan joukkueen oli päätettävä, kuka laukauksen ampui. Viiksekäs hyökkääjätahti Rudi Völler ei oikein tullut kyseeseen, koska juuri hänet oli kaadettu rangaistuspotkuun johtaneella tavalla. Toinen rangaistuspotkujen luottomies, joukkueen kapteeni Lothar Matthäus, taas valitteli oloaan epävarmaksi upouusien pelikenttien takia. Esiin astui vasen puolustaja Andreas Brehme ja lausui: ”Se ampuu, joka on varma. Minä olen varma.”

Mahdollisuus kirjoittaa velvoiteoikeuden yleisesitys tilanteessa, jossa aiempaa vastaavaa teosta ei varsinaisesti ole, on oikeustieteen tutkijalle vähän kuin rangaistuspotku jalkapallon maailmanmestaruuskisojen loppuottelussa. Velvoiteoikeus on oikeustieteen aloista eräs perustavanlaatuisimmista ja alan ylipisto-opiskelijalle ensimmäisiä opintosuorituksia. Hyvä ymmärrys velvoiteoikeudesta luo vankan pohjan myöhemmille opinnoille ja juridisen ajattelun kehittymiselle. Oppikirjakäytön lisäksi velvoiteoikeuden yleisesityksen tulisi toimia luotettavana käsikirjana käytännön lakimiehille ja peruslähteenä oikeustieteen tutkijoille. Vastuuta tällaisen teoksen kirjoittamisesta ei voi ottaa kantaakseen ilman monipuolista tutkimuksellista taustaa, oman oikeustieteellisen identiteetin ollessa vasta etsiskelyn alla tai muutenkaan vain kokeilumielessä. Velvoiteoikeuden kokonaisuudesta on turha kirjoittaa, ennen kuin on asiastaan varma. Minä olen varma.

Tämä teos on pidempiaikaisen evoluution tulos. Ensimmäinen askel oli valintakoe kirjana toiminut ”Johdatus velvoiteoikeuteen” (2010) ja sen ruotsiksi käännetty, kevyesti päivitetty versio (2012). Valintakoe kirjat julkaistiin alaviitteettöminä, mutta minulla oli jo tässä vaiheessa käsikirjoituksesta suppeilla viitteillä varustettu versio. Käsikirjoituksen saattaminen nyt julkaistuun muotoon oli silti huomattavasti suurempi työ kuin olin ajatellut, ennen kaikkea siksi, että syvensin, laajensin ja täsmensin tarkastelua kautta linjan lopulta varsin paljon. Toisaalta joitakin osia, kuten pääperiaatteet sopimuksen syntymisestä ja sopimuksenulkoisesta vahingonkorvausvastuusta, rajasin kokonaan pois. Teoksen perussystematiikka kuitenkin säilyi lähes sellaisenaan.

Suuri ansio teoksen valmistumisesta nykyiseen muotoonsa kuuluu niille kollegoilleni, jotka ovat vaivaansa säästämättä kommentoineet käsikirjoitustani sen eri vaiheissa. Jo valintakoe kirjjan käsikirjoitusta kommentoineet professori Mika Hemmo ja dosentti Janne Kaisto olivat ystävällisesti jälleen käytettävissä ja esittivät monia tärkeitä huomioita teoksen viimeistelyä varten. Kaikkein työläimmin toteutettavat kommentit sain dosentti Tapani Lohelta. Onneksi työ ei mennyt hukkaan. Suurimman osan käsikirjoituksesta luki myös professori Lena Sisula-Tulokas kiinnittäen huomiotani muun muassa eräisiin kansainvälisiin näkökohtiin. Lisäksi tutkija Katri Havu antoi hyödyllisiä kommentteja teoksen johdantoluvusta siinä kriittisessä vaiheessa, kun olin vasta jäsentämässä teoksen rajausta ja näkökulmaa. Esitän kaikille mainituille lämpimän kiitoksen.

Eriytyisen kiitoksen ansaitsevat kustannustoimittaja Terhi Lintunen ja taittaja Marja-Leena Saari. Heidän ammattitaitonsa ja kärsivällisyytensä myötä teoksen ”jälkituotantovaihe” oli paitsi hyvin perusteellinen ja tarkka mutta silti tehokas ja sujuva. Teoksen markkinointiin ja projektinhallintaan antoi arvokkaan ja tärkeän panoksensa kustannustoimittaja Saara Parkkali, jota myös haluan kiittää lämpimästi.

Lisäksi kiitän Säästöpankkien Tutkimussäätiötä ja Helsingin yliopiston oikeustieteen rahastoa työni tukemisesta apurahoin.

Porthaniassa 21.8.2012

Olli Norros

Esipuhe toiseen, uudistettuun painokseen

Käsillä on toinen, uudistettu painos alun perin vuonna 2012 julkaistusta velvoiteoikeuden yleisen osan perusteoksesta. Teoksen päivittäminen muodostui olennaisesti työläämmäksi kuin ajateltiin. Kantavana ajatuksena on päivitystyössä ollut yhtäältä se, että alun perin huolella tehtyä kirjaa ei pidä pyrkiä kirjoittamaan kokonaan uusiksi, mutta toisaalta se, että esityksen tavoitetaso on yhtä korkealla kuin ensimmäisen painoksen ilmestyessä: tavoitteena on tarjota lukijalle systemaattinen, tutkimusperustainen ja kansainvälisesti suuntautunut esitys velvoiteoikeuden yleisestä osasta, kuitenkin siten, että sivumäärä pysyy kohtuullisena ja teoksen kokonaisuus näin lukijalle riittävän helposti lähestyttävänä. Varsinkin viimeksi mainittu tiiviystavoite on johtanut siihen, että päivitystyössä on käytetty runsaasti myös *delete*-näppäintä, kun olen kokenut, että jokin ensimmäiseen painokseen sisältynyt, sinänsä asianmukainen tarkastelu ei puolusta paikkaansa suhteessa johonkin tärkeämpänä pitämäni lisäykseen. Lukija saattaa siten tietyissä kysymyksissä joutua palaamaan ensimmäisen painoksen pariin.

Keskeisimpiä uudistuksia ovat – teoksen alusta lukien – perus- ja ihmisoikeuksien käsittely osana oikeuslähteistöä (jakso I.3.7), velkakirjan tunnusmerkistön yksityiskohtainen tarkastelu (II.2.2.2), EU-oikeudellisen edunpalautusvastuun käsittely (II.3.3.5), lisäykset velvoitteiden jaottelutapojen tarkasteluun (III.2.7–8), velvoitteen aikaisimman sallitun vaatimisajankohdan käsittely (III.4.3), korkokysymysten (III.5) tarkastelun syventäminen monin paikoin,

velvoitteen yhteisvastuullisuuden käsittelyn syventäminen (IV.3.2), velkakirjan luovuttajan vastuun tarkastelu (IV.4.2.4) sekä velvoitteen vanhentumista koskevan jakson (V.4) perusteellinen uudistaminen ja syventäminen.

Päivitystyötä tehdessäni on monessa kysymyksessä ollut tärkeänä keskustelukumppanina dosentti, yliopistonlehtori *Tapani Lohi*, jota kiitän avusta. Kiitoksen ansaitsee myös Alma Talentin sisältöpäällikkö *Arja Lappeteläinen*, joka ei ole hetkeksikään menettänyt kannustavaa ja myönteistä asennettaan teoksen toistuvista viivästyksistä huolimatta. Kustannustoimittaja *Taija Haapaniemeä* kiitän paitsi hänen erittäin huolellisesta ja ammattitaitoisesta työstään käsikirjoituksen viimeistelyssä myös kaikesta siitä, mitä olen saanut häneltä oppia kirjoittamisesta ja kielestä yleisesti. Lopuksi kiitän oppilastani OTM *Liisa Elomaata* hänen tekemästään raskaasta mutta lukijalle kullanarvoisesta työstä asiansaston päivittämisessä.

Omistan tämän teoksen nuoremmalle pojalleni *Hemmolle* (s. 2016), joka on kirjoista vähintään yhtä kiinnostunut kuin isänsä. Hyväksyn kuitenkin nöyrästi sen, ettei käsillä oleva kirja ainakaan vielä lähiaikoina syrjäytä teoksia ”Pohjoisen eläimiä”, ”Teräsmies tulee apuun!” ja ”Batman on urhea!” niiden suosikkiasemasta.

Kotona Veikon päivänä 9.1.2018

Olli Norros

Sisällys pääpiirteittäin

I	JOHDANTO	1
I.1	Velvoiteoikeus oikeudenalana.....	1
I.2	Velvoiteoikeuden käytännöllisistä soveltamistilanteista	25
I.3	Oikeuslähteet velvoiteoikeudessa.....	27
I.4	Esityksen tavoitteet ja rajaukset.....	62
II	VELVOITTEEN SYNTYMINEN	67
II.1	Johdanto.....	67
II.2	Velvoitteiden oikeusperustasta yleisesti.....	68
II.3	Edunpalautusvelvoitteet.....	92
III	VELVOITTEEN SISÄLTÖ	151
III.1	Johdanto.....	151
III.2	Mitä velallisen on suoritettava?	154
III.3	Missä suorituksen on tapahduttava?	193
III.4	Mikä on suorituksen oikea ajankohta?	201
III.5	Rahavelan korko	229
IV	VELVOITTEEN HENKILÖLLINEN ULOTTUVUUS	289
IV.1	Kaksiasianosaisuhde velallinen – velkoja.....	289
IV.2	Oikea velallinen ja velkoja.....	290
IV.3	Useita velallisia tai velkojia.....	299
IV.4	Henkilövaihdokset velvoitesuhteessa	320
IV.5	Takautumisoikeudet	361

V	VELVOITTEEN MUUTTUMINEN JA LAKKAAMINEN	389
V.1	Johdanto	389
V.2	Velvoitteen täyttäminen	392
V.3	Kuittaus ja konfuusio	398
V.4	Velvoitteen vanhentuminen	444
V.5	Muut passiivisuusseuraamukset	548
V.6	Muita velvoitteen lakkaamisperusteita	569
V.7	Yhteenvedo velvoitteen lakkaamistavoista	600

Sisällys

ESIPUHE 1. PAINOKSEEN	V
ESIPUHE TOISEEN, UUDISTETTUUN PAINOKSEEN	VII
LYHENTEET	XIX
I JOHDANTO	1
I.1 Velvoiteoikeus oikeudenalana.....	1
I.1.1 Mistä velvoiteoikeudessa on kyse?.....	1
I.1.2 Suhde muihin oikeudenaloihin.....	4
I.1.3 Velvoiteoikeuden systematisointi	11
I.1.3.1 Johdanto	11
I.1.3.2 Sopimus- ja vahingonkorvausoikeuden asema.....	12
I.1.3.3 Jako yleiseen ja erityiseen velvoiteoikeuteen.....	19
I.1.3.4 Systematisointi osakysymysten kautta	21
I.2 Velvoiteoikeuden käytännöllisistä soveltamistilanteista	25
I.3 Oikeuslähteet velvoiteoikeudessa.....	27
I.3.1 Johdanto	27
I.3.2 Erityispiirteenä tahdonvaltaisuus	27
I.3.3 Lainsäädäntö	33
I.3.4 Lakiin kirjaamattomat oikeusnormit	36
I.3.5 Oikeuskäytäntö	38

	I.3.6	Reaalinen argumentaatio	44
	I.3.7	Perus- ja ihmisoikeudet	49
	I.3.8	Kansainvälinen aineisto	53
	I.3.9	Oikeustiede	61
I.4		Esityksen tavoitteet ja rajaukset	62
	I.4.1	Esityksen tavoitteet	62
	I.4.2	Keskeiset rajaukset	63
II		VELVOITTEEN SYNTYMINEN	67
II.1		Johdanto	67
II.2		Velvoitteiden oikeusperustasta yleisesti	68
	II.2.1	Jako laki- ja oikeustoimiperusteisiin velvoitteisiin	68
	II.2.2	Oikeustoimiperusteisista velvoitteista	69
		II.2.2.1 Yleistä	69
		II.2.2.2 Velkakirjassa annettu maksusitoumus	76
	II.2.3	Lakiperusteisista velvoitteista	83
	II.2.4	Vahingonkorvausvelvoitteista	88
	II.2.5	Yhteenvedo velvoitteiden oikeusperustasta	92
II.3		Edunpalautusvelvoitteet	92
	II.3.1	Johdanto	92
	II.3.2	Edunpalautusnormiston systematisointi	94
	II.3.3	Erityisiä edunpalautustilanteita	98
		II.3.3.1 Esineoikeudellinen palautusvelvollisuus	98
		II.3.3.2 Oikeustoimen pätemättömyyteen tai purkamiseen liittyvä palautusvastuu	102
		II.3.3.3 Arvonkorvaus esineoikeudellisissa kollisiotilanteissa	104
		II.3.3.4 Virhemaksun palautus	105
		II.3.3.5 EU-oikeudellinen edunpalautusvastuu	110

II.3.3.6	Muita erityisiä edunpalautustilanteita.....	113
II.3.4	Yleinen perusteettoman edun palautusvastuu.....	118
II.3.4.1	Johdanto	118
II.3.4.2	Edun syntyminen	119
II.3.4.3	Edun perusteettomuus.....	123
II.3.4.4	Edun ja sitä vastaavan menetyksen syy-yhteys.....	139
II.3.4.5	Edunpalautusvastuun kohtuullistaminen	145
III	VELVOITTEEN SISÄLTÖ	151
III.1	Johdanto.....	151
III.2	Mitä velallisen on suoritettava?	154
III.2.1	Johdanto	154
III.2.2	Raha- ja luontoisvelvoitteet	155
III.2.2.1	Jaottelusta yleisesti	155
III.2.2.2	Rahavelvoitteen täyttäminen ...	159
III.2.2.3	Rahasuorituksen kohdistuminen	163
III.2.3	Positiiviset ja negatiiviset velvoitteet.....	167
III.2.4	Toiminta- ja tulosvelvoitteet	172
III.2.5	Kerta-, toistuvais- ja kesto velvoitteet.....	179
III.2.6	Pää- ja sivuvelvoitteet	182
III.2.7	Täydentämisenvaraiset velvoitteet ja valinnaisvelvoitteet	185
III.2.8	Kumulatiiviset ja ei-kumulatiiviset velvoitteet.....	188
III.3	Missä suorituksen on tapahduttava?	193
III.3.1	Johdanto	193
III.3.2	Rahavelan täyttämisaikaa	193
III.3.3	Luontoisvelvoitteen täyttämisaikaa.....	197
III.4	Mikä on suorituksen oikea ajankohta?	201
III.4.1	Johdanto	201
III.4.2	Mikä on viimeinen sallittu suoritusajankohta?	201

III.4.3	Mikä on aikaisin sallittu vaatimisajankohta?.....	212
III.4.4	Mikä on aikaisin sallittu suoritusajankohta?.....	223
III.5	Rahavelan korko	229
III.5.1	Johdanto	229
III.5.2	Varsinainen korko	232
III.5.2.1	Lähtökohtana velan korottomuus	232
III.5.2.2	Korkokanta.....	234
III.5.2.3	Lasketaanko korolle korkoa?	241
III.5.2.4	Tuottokorko – yleistä	243
III.5.2.5	Tuottokorko erityissäännöksen tuella.....	245
III.5.2.6	Tuottokorko sääntelemättömissä tilanteissa ..	248
III.5.2.7	Tuottokoron korkokanta.....	256
III.5.3	Viivästyskorko	257
III.5.3.1	Yleistä	257
III.5.3.2	Mistä osasta velkaa viivästyskorko juoksee?	261
III.5.3.3	Yleistä korkokauden määräytymisestä	263
III.5.3.4	Ennalta määrätty eräpäivä ja tilitysvelka	264
III.5.3.5	Ei ennalta määrättyä eräpäivää	269
III.5.3.6	Poikkeukset viivästyskoron maksuvelvollisuudesta.....	278
IV	VELVOITTEEN HENKILÖLLINEN ULOTTUVUUS	289
IV.1	Kaksiasiansaissuhde velallinen – velkoja	289
IV.2	Oikea velallinen ja velkoja.....	290
IV.2.1	Kuka ylipäänsä voi olla velvoitesuhteen osapuoli?	290
IV.2.2	Ketä pidetään oikeana velallisena?.....	292
IV.2.3	Ketä pidetään oikeana velkojana?.....	296
IV.3	Useita velallisia tai velkojia.....	299

IV.3.1	Johdanto	299
IV.3.2	Useita velallisia	300
IV.3.3	Useita velkojia	313
IV.4	Henkilövaihdokset velvoitesuhteessa	320
IV.4.1	Henkilövaihdoksista yleisesti	320
IV.4.2	Saamisoikeuden siirto.....	326
IV.4.2.1	Lähtökohtana saamis- oikeuksien siirrettävyys.....	326
IV.4.2.2	Siirron vaikutuksesta saamisoikeuden sisältöön	330
IV.4.2.3	Juoksevat velkakirjat	336
IV.4.2.4	Velkakirjan luovuttajan vastuu	342
IV.4.2.5	Maksusuoja.....	346
IV.4.3	Velallisen vaihdos	351
IV.4.3.1	Yleistä.....	351
IV.4.3.2	Velallisen vaihdoksen edellytykset.....	354
IV.4.3.3	Velallisen vaihdoksen vaikutus veloitteen sisältöön	358
IV.4.4	Sopijapuolen vaihdos.....	359
IV.5	Takautumisoikeudet	361
IV.5.1	Johdanto	361
IV.5.2	Takautumisoikeuden keskeisiä ilmenemismuotoja.....	364
IV.5.2.1	Yhteisvelallisen takautumisoikeus.....	364
IV.5.2.2	Takautumisoikeus vahingonkorvauslain perusteella.....	368
IV.5.2.3	Takaajan takautumisoikeus	373
IV.5.2.4	Takautuva vahingonkorvausvaatimus sopimusketjussa	379
IV.5.3	Sisältyykö oikeusjärjestykseen yleinen takautumisoikeus?	383
IV.5.4	Takautumisoikeuden suhde edunpalautukseen.....	386

V	VELVOITTEEN MUUTTUMINEN JA LAKKAAMINEN	389
V.1	Johdanto.....	389
V.2	Velvoitteen täyttäminen	392
	V.2.1 Oikea suoritus ja siihen rinnastuvat suoritukset.....	392
	V.2.2 Osasuoritus	393
	V.2.3 Sijaissuoritus	395
	V.2.4 Maksutalletus	396
V.3	Kuittaus ja konfuusio.....	398
	V.3.1 Johdanto	398
	V.3.2 Kuittaus	400
	V.3.2.1 Yleistä.....	400
	V.3.2.2 Saatavien samanlaatuisuus.....	404
	V.3.2.3 Vastasaatavan perimiskelpoisuus	408
	V.3.2.4 Oikeus pääsaatavan suorittamiseen	416
	V.3.2.5 Saatavien vastakkaisuus – yleistä.....	418
	V.3.2.6 Saatavien vastakkaisuus konkurssitilanteessa	424
	V.3.2.7 Saatavien vastakkaisuus siirtotilanteessa	429
	V.3.2.8 Kuittausoikeuden rajoitukset	434
	V.3.3 Konfuusio	437
V.4	Velvoitteen vanhentuminen	444
	V.4.1 Passiivisuusseuraamusten kokonaisuus....	444
	V.4.2 Vanhentumissääntelyn tavoitteet ja tulkintaperiaatteet	446
	V.4.3 Yleisesti vanhentumisen sääntelystä	451
	V.4.4 Vanhentumisinstituution soveltamisala...	461
	V.4.5 Yleistä vanhentumisajan laskemisesta.....	467
	V.4.6 Yleinen vanhentumisaika ja sen alkamisajankohta.....	470
	V.4.6.1 Vaatimismahdollisuuden periaate ja eräntymisperiaate ..	470
	V.4.6.2 Etukäteen määrätty eräpäivä....	473

	V.4.6.3	Vastikevelka.....	474
	V.4.6.4	Vahingonkorvaus- tai muu hyvityselvelka	476
	V.4.6.5	Takautumissaatavat	491
	V.4.6.6	Muut velat	492
	V.4.6.7	Yhteenvedo.....	494
	V.4.7	Toissijainen vanhentumisaika	494
	V.4.8	Ulosottoperusteessa vahvistettu saatava...	503
	V.4.9	Eräpäivästä luettava lopullinen vanhentuminen	507
	V.4.10	Vanhentumisen katkaiseminen	510
	V.4.10.1	Yleistä.....	510
	V.4.10.2	Vapaamuotoiset katkaisutoimet	515
	V.4.10.3	Oikeudelliset katkaisutoimet ...	522
	V.4.11	Vanhentumisen keskeytyminen	526
	V.4.12	Vanhentumisen oikeusvaikutukset.....	537
V.5		Muut passiivisuusseuraamukset.....	548
	V.5.1	Reklamaatiovelvollisuus.....	548
	V.5.2	Aikaraja yksityiskohtaisten vaatimusten esittämiselle	554
	V.5.3	Julkiseen haasteeseen liittyvä velvoitteen lakkaaminen	561
	V.5.4	Lakiin kirjaamattomista passiivisuusseuraamuksista.....	565
V.6		Muita velvoitteen lakkaamisperusteita.....	569
	V.6.1	Johdanto	569
	V.6.2	Velvoitteen anteeksianto	570
	V.6.3	Velvoitteen uudistaminen eli novaatio ...	576
	V.6.4	Aikamääreen tai muun purkavan ehdon täyttyminen	580
	V.6.5	Edellytyksen raukeaminen	581
	V.6.6	Suoritusesteestä johtuva velvoitteen lakkaaminen	583
	V.6.7	Velvoitteen sovittelu	586
	V.6.8	Sopimuksen irtisanominen	588
	V.6.9	Sopimuksen purkaminen.....	594

Sisällys

V.6.10	Veloitteen lakkaaminen maksukyvyttömyysmenettelyssä.....	597
V.7	Yhteenvedo veloitteen lakkaamistavoista	600
LÄHTEET	.....	603
OIKEUSTAPAUSHAKEMISTO	.....	635
LAINKOHTAHAKEMISTO	.....	643
ASIASANASTO	.....	661